

Zrenjanin s pravom nosi epitet „Grad mostova”, jer je reku premostilo čak deset mostova, u svim delovima grada.

Zrenjanin je najveći grad srpskog dela Banata i njegov je politički, privredni, kulturni i sportski centar. Zrenjanin je, po površini teritorije koja mu administrativno pripada (1326 km²), a u njemu živi oko 140 hiljada stanovnika i više od 20 nacija. Razvija se s tradicijom dugom gotovo sedam vekova, jer se kao naselje pod imenom Bečkerek po prvi put u istorijskim spisima pominje davne 1326. godine.

Kroz današnji Zrenjanin reka Begej protiče u dužini toka od oko 13 kilometara. Samo naselje Bečkerek nastalo je oko jednog od begejskih meandara. Tok reke kroz grad neprestano je menjan - delom je to činila priroda, ali u još većoj meri ljudi koji su ovde živeli. Stanovništvo se vekovima snabdevalo begejskom vodom, koju su po gradu raznosili vodonosci - sakadžije.

Iz beleški starih putopisaca može se zaključiti da su na reci Begej još sredinom XV veka postojala dva mosta. Na planovima varoši iz 1760. godine i 1793. godine ucrtan je Veliki drveni most, umesto kog je 1904. godine izgrađen je čuveni gvozdeni most, koji je kako kažu projektovan u ateljeima slavnog Gistava Ajfela.

To je ona poznata „Bečkerečka ćuprija”, preko koje gaze „Četir’ konja debela” koja je i u pesmi opevana. Ovaj gradski simbol, na žalost, demontiran je zbog regulisanja reke Begej i uklonjen 1969. godine, da bi ga zamenio betonski pešački most koji danas predstavlja sastavni deo centralne pešačke zone između glavne ulice i dva gradska trga - Trga dr Zorana Đinđića i Žitnog trga.

Jedinstveni „most na suvom” ispod kojeg ne protiče reka... Mali most predstavlja najstariji most u funkciji, podignut je 1904. godine na mestu drvenog mosta, i spaja najstroži centar grada Zrenjanina sa delom grada koji se naziva „Mala Amerika”. Po izgradnji, ovaj most i Veliki gvozdeni most punih šest decenija činili su vezu između delova grada na suprotnim obalama Begeja. Prvobitan naziv mu je bio - Franca Jozefa most (Franc Josefs Brucke ili Ferecz Jozesef hid).

Među žiteljima grada na Begeju on je, jednostavno, ostao - Mali most. Njegovo okruženje čini najinteresantniju arhitektonsku celinu starog gradskog jezgra. Most je sredinom osamdesetih godina ostao bez reke - pregrađivanjem Begeja ovde je stvoreno jezero, ali most nije izgubio na značaju. I dalje predstavlja jedan od simbola Zrenjanina,...

Magistralni most u Principovoj ulici je najmlađi gradski most. Pušten je u saobraćaj 1992. godine, kada je formiran novi saobraćajni pravac kroz grad, kroz Principovu ulicu. Ovaj armirano-betonski most povezuje delove grada „Šumica” i „Dolja”.

Magistralni most kod SUP-a najveći je gradski most na čitavom toku reke Begej. Izgrađen je 1965. godine. Širina mosta iznosi 18 metara, a četiri saobraćajne trake na njemu i

predstavlja deo magistralnog puta Beograd - Kikinda, kroz Zrenjanin.

Most u Zmaj Jovinoj ulici sagrađen je 1969. godine. Regulacijom toka Begeja kroz grad, prokopan je kanal na najužem delu rečnog meandra oko naselja „Mala Amerika”, koji je presekao ulice Carice Milice, Zmaj Jovinu i Tamišku. Kanal je potom premošćen mostom u Zmaj Jovinoj ulici, a nakon izgradnje tri gradska jezera, ovaj je kanal postao sastavni deo reke.

Viseći pešački most podignut je 1962. godine i predstavlja jedinstven objekat ove vrste od čelika i betona. Ovaj most spaja centar grada sa naseljem „Mala Amerika”. Noseća površina mosta visi na dva stuba - jedan je u vidu obeliska, a drugi u obliku slova „A”. Visoki su 23 i 16 metara. Noseća sajla sastavljena je od 102 čelične žice. Most se 1985. godine, nakon pregrađivanja rečnog toka, našao se na zatrpanom delu rečnog meandra između dva jezera, i kao takav ostao na „suvom” - na prostoru između dva jezera.

Lučni pešački most nalazi se u ulici Narodne omladine i spaja četvrt „Mala Amerika” sa industrijskom zonom kod preduzeća „Žitoprodukt”. Jednostavni betonski luk, podignut 1963. godine, danas premošćuje Jezero i koje je nastalo regulisanjem toka reke Begej.

Lučni pešački most podignut je 1970. godine. Na ovoj lokaciji, između naselja „Berbersko” i ulice Toše Jovanovića, postojao je još krajem XIX veka drveni pontonski most - „Daunova ćuprija”.

Gvozdeni železnički most Prvi Železnički most izgrađen je po otvaranju pruge Bečkerek - Vršac, 1889. godine, da bi 1937. godine bio zamenjen novim koji i danas postoji.

Mužljanski most podignut je 1957. godine i zamenio je drvenu skelu koja je, u Vardarskoj ulici, decenijama povezivala prigradsko naselje Mužlja sa Zrenjaninom.

Izvor: <https://visitzrenjanin.com>

